

Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Artykuł:

Udział miast w Powszechnej Wystawie Krajowej

Źródło:

Przemysł i Handel Rok 9 1928 zeszyt 12, strona 499

Artykuł udostępniony cyfrowo w ramach zadań projektu pt. „Digitalizacja i udostępnianie online »Bibliografii gospodarki Wielkopolski 1919-39« H. Maciejewskiej”
(SONB/SP/550684/2022)

— „Warszawski Bank Zjednoczony”, S. A.: zebr. nadzwyczaj. — o godz. 19 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Marszałkowska 129.

— „Bank Angielsko-Polski”, S. A.: zebr. zwyczaj. — o godz. 17 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Krakowskie-Przedmieście Nr. 47/49.

— „Wołyński Syndykat Handlowo-Rolniczy”, S. A.: zebr. zwyczaj. (zm. stat.) — o godz. 17 w lokalu Syndykatu Rolniczego w Warszawie, ul. Kopernika 30.

— „Syndykat Rolniczy Grodzieński”, S. A.: zebr. zwyczaj. — o godz. 16 w lokalu S-ki w Grodnie, ul. Orzeszkowej 20

31 marca:

— „Powszechny Bank Depozytowy”, S. A.: zebr. zwyczaj. (pow. kap. zakł., zm. stat.) — o godz. 12 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Długa 48.

— „Zakład Przemysłu Stalowego Meyerhold”, S. A.: zebr. zwyczaj. — o godz. 10 w lokalu S-ki w Sosnowcu, ul. 3-go Maja 17.

— Przemysł Drzewny i Handel Materiałami Budowlanymi „Arbor”, S. A.: zebr. zwyczaj. — o godz. 17½ w lokalu Banku Ziemi Kaliskiej w Kaliszu, al. Józefiny 9.

— „Bank Dyskontowy Warszawski”, S. A.: zebr. zwyczaj. — o godz. 16 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Fredry 8.

— „Cegła”, S. A.: zebr. zwyczaj. — o godz. 16 w kancelarii notariusza Cichowicza w Poznaniu, pl. Wolności 18.

2 kwietnia:

— „Wileńskie Zakłady Przemysłu Drzewnego”, S. A.: zebr. nadzwyczaj. — o godz. 12 w lokalu S-ki w Nowo-Wilejce.

3 kwietnia:

— „Stowarzyszenie Rolnicze w Mławie”, S. A.: zebr. zwyczaj. — o godz. 14 w lokalu S-ki w Mławie.

— „Bank Handlowo-Przemysłowy”, S. A.: zebr. zwyczaj. (pow. kap. zakł.) — o godz. 17 w lokalu S-ki w Łodzi, ul. Piotrkowska 96.

— „Bank Osadniczy” S. A.: zebr. zwyczaj. — o godz. 12 w lokalu S-ki w Poznaniu, ul. Gwarna 1.

10 kwietnia:

— Zakłady Chemiczne „Pruszków”, S. A.: zebr. zwyczaj. — o godz. 17 w lokalu S-ki w Warszawie, ul. Złota 61.

21 kwietnia:

— „Akcyjny Bank Hipoteczny”, S. A.: zebr. zwyczaj. — o godz. 10 w lokalu S-ki we Lwowie.

SPRAWY SAMORZĄDOWE

SAMORZĄD ZIEMSKI WOBEC IZB ROLNICZYCH. — Powołanie do życia izb rolniczych wymaga ścisłego ustalenia kompetencji wzajemnych samorządu terytorialnego i samorządu rolniczego, celem uniknięcia dwutorowości w administracji rolnej. Na Radzie Zjazdów Samorządu Ziemskiego uchwalono — jak już pisaliśmy¹⁾ — wytyczne w tym kierunku treści następującej:

1) Wskazane jest stopniowe wprowadzenie samorządu rolnego na całym terenie państwa po uprzednim zasięgnięciu opinii samorządu terytorialnego i zrzeszeń rolniczych danego okręgu, w szczególności co do wielkości terenu działania izb oraz dostosowania tego terenu do okręgów gospodarczych.

2) Izby rolnicze, poza obroną ogólnych interesów rolnictwa, winny się zająć załatwianiem tych potrzeb rolnictwa, które wymagają systematycznej i jednolitej działalności, oraz znacznych środków finansowych i doboru ludzi fachowych, a więc szkolnictwem rolniczym i oświatą rolniczą, doświadczalnictwem, melioracjami, racjonalną hodowlą zwierząt i roślin, łącznie z uzna-

waniem rozplodników i nasion, wreszcie kontrolą fachową nad instytucjami rolniczymi, prowadzoną przez inne organizacje publiczne i prywatne.

3) Zakres obowiązkowego działania izb rolniczych i samorządu terytorialnego winien być ściśle rozgraniczony, przyczem winny ulec stosownej nowelizacji ustawy, nakładającej obowiązki na samorząd terytorialny w zakresie popierania rolnictwa, jak ustawa o szkołach rolniczych, o nadzorze nad buhajami, o popieraniu przedsiębiorstw melioracyjnych i t. p.

4) Wykonywanie swych zadań izby rolnicze winny w zasadzie przeprowadzać przy pomocy samorządu terytorialnego i dobrowolnych organizacji rolniczych.

5) Opodatkowanie na rzecz samorządu rolniczego winno być umiarkowane i równomierne, przyczem źródła dochodowe samorządu rolniczego winny być ściśle wyodrębnione.

6) Skład organów uchwalających izb rolniczych winien być oparty na wyborach przez sejmiki powiatowe i organizacje rolnicze dobrowolne oraz na nominacjach przez Ministra Rolnictwa.

7) Bierne prawo wyborcze do organów uchwalających izb rolniczych winno przysługiwać rolnikom, którzy albo prowadzą wzorowo swe gospodarstwa, albo ukończyli szkołę rolniczą, albo też mają za sobą co najmniej pięcioletnią pracę w społecznych organizacjach rolniczych.

ROZPORZĄDZENIE O PRZYMUSIE ZAKŁADANIA WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI.

Ministerstwo Robót Publicznych opracowało projekt rozporządzenia o przymusie założenia wodociągów i kanalizacji w ośrodkach, liczących ponad 25 tysięcy mieszkańców. Projekt przewiduje, iż w ciągu 5 lat od wejścia w życie rozporządzenia, gminy z ludnością powyżej 25 tysięcy, nie posiadające sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, winny wykonać projekty kanalizacji i przedstawić je władzom do zatwierdzenia. W ciągu 2 lat od chwili uruchomienia sieci wodociągowej-kanalizacyjnej, każdy właściciel nieruchomości na której mieszczą się budynki mieszkalne lub budynki użyteczności publicznej obowiązany jest połączyć swą nieruchomość z siecią kanałów i z wodociągiem publicznym, o ile sieć wodociągowa-kanalizacyjna doprowadzona jest do jego nieruchomości.

Rozporządzenie powyższe dotyczyłoby gmin nie tylko miejskich, lecz i wiejskich. Gminy wiejskie zobowiązane byłyby do pobudowania w każdej wsi odpowiedniej ilości studzien publicznych, oraz do usuwania wód opadowych, celem zapewnienia zdrowotności wiejskim racjonalnego odpływu wód i nieczystości.

ZRZESZENIE SAMORZĄDÓW POWIATOWYCH.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaleciło okólnikiem, zwróconym do wojewodów, popieranie Zrzeszenia Samorządów Powiatowych, z równoczesnym poleceniem nieskreślenia z budżetów wydziałów powiatowych sum, przeznaczonych na udział członkowski w temże Zrzeszeniu. Biuro Zjazdów Samorządu Ziemskiego zaleciło również specjalnym okólnikiem wydziałom powiatowym przystępowanie na członków do Zrzeszenia Samorządów Powiatowych. Okólniki te spowodują niewątpliwie uchwały sejmików o przystąpieniu do Zrzeszenia, oraz o wstawieniu do budżetu sumy 1.000 na udział członkowski. Dotychczasowa działalność Zrzeszenia, jego aktywny bilans, oraz do-

konane dzięki pomocy finansowej Polskiego Banku Komunalnego kupno własnej siedziby przy ul. Dobrej Nr. 28 — stwarzają dostateczne podstawy dla trwałego rozwoju instytucji, mającej na celu dokonywanie wspólnymi siłami zadań, których wypełnienie przez poszczególne sejmiki jest często utrudnione (zakupu urządzeń sanitarnych dla szpitali sejmikowych, materiałów budowlanych dla budowy dróg i t. d.).

UDZIAŁ MIAST W POWSZECHNEJ WYSTAWIE KRAJOWEJ. — W Poznaniu obradowała specjalna komisja dla spraw Powszechnej Wystawy Krajowej 1929 r., wyłoniona z zarządu Związku Miast Polskich. Program Powszechnej Wystawy Krajowej przewiduje także wystawę miast i wogóle samorządu. Prezydent m. Poznania oznajmił, iż Poznań ofiarował na rzecz Wystawy 1 miljn., ponadto świeżo zakupione tereny kosztowały miasto 2 miljn. Dla ulokowania gości przyjeżdżnych w okresie Wystawy miasto buduje hotel wystawowy o 4 piętrach na 600 pokoi z dużą restauracją kosztem 3½ miljn. Budżet m. Poznania przewiduje na udział w wystawie sumę 175 tys. Komisja uchwaliła, iż udział miast w wystawie może być indywidualny, to jest każde miasto zajmie na wystawie oddzielny pawilon. Ponadto szereg miast weźmie udział w wystawie we wspólnych pawilonach. Biuro Związku Miast zostało upoważnione do zebrania w ciągu miesiąca deklaracji od miast, które chcą wziąć udział w wystawie, z wyszczególnieniem, czy wystawa odbędzie się w oddzielnym pawilonie, czy też w pawilonie wspólnym.

Zgodnie z uchwałą komisji, Związek Miast Polskich rozesłał ankietę do zarządów poszczególnych miast z prośbą o zadeklarowanie do dn. 20 marca udziału w Powszechnej Wystawie indywidualnie czy grupowo, o wyznaczenie w metrach kwadr. przestrzeni na urządzenie kiosków w indywidualnych pawilonach oraz o oznaczenie rodzaju i konstrukcji eksponatów miasta.

ZJAZDY FACHOWE ZWIĄZKU MIAST POLSKICH.

Związek Miast Polskich zamierza zwołać w r. bieżącym do stolicy kilka zjazdów fachowych w celu wytknięcia polityki w pewnych działach gospodarki miejskiej. Między innymi mają być zwołane zjazdy: 1) inżynierów miejskich — w sprawie nawierzchni ulic, połączony z pokazem posiadanych przez wydział techniczny Magistratu m. Warszawy kosztorysów etc., w celu przekazania innym miastom dorobku praktycznego stolicy w tej dziedzinie; 2) kierowników wydziałów finansowych zarządów miast — dla omówienia sprawy budżetowania; 3) naczelników wydziałów zdrowia — dla rozważenia sposobów zwalczania w miastach chorób zakaźnych i zapoznania ich z istniejącymi w Warszawie miejskimi stacjami higieny zapobiegawczej (ośrodkami zdrowia). Ponadto będą zorganizowane dwie wystawy objazdowe: sanitarna i budowlana.

SUBWENCJA DLA T-WA OPIEKI NAD OCIEMNIAŁYM. — Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi w Warszawie zwróciło się do Rady Zjazdów Samorządu Ziemskiego o poparcie w kierunku uzyskania od władz samorządu powiatowego i miejskiego subwencji w wysokości 5.000 na zakupno wiecystych miejsc w zakładzie. Poparcie finansowe jest niezbędne Towarzystwu dla rozbudowy zakładów dla ociemniałych w rodzaju przedszkoli, szkół z warsztatami, szpitali i przytułków. Zakłady takie istnieją w Laskach (gmina Młociny) pod Warszawą, gdzie ogólna liczba ociemniałych dosięga 250. Rada Zjazdów Samorządu Ziemskiego uchwaliła prośbę uznać za zasługującą na poparcie.

Z DZIAŁALNOŚCI SAMORZĄDU POWIATOWEGO. — W Grajewie odbył się powiatowy zjazd gospodarczy pow. szczuczyńskiego, zwołany z inicjatywy Wydziału Po-

wiatowego. Sejmiku Szczuczyńskiego. Na zjazd przybyli delegaci organizacji rolniczych powiatu szczuczyńskiego, przedstawiciele rad gminnych i miejskich, stowarzyszeń rolniczo-handlowych, Centralnego Towarzystwa Rolniczego, Centralnego Związku Kółek Rolniczych w Warszawie. Obrady zjazdu zajął starosta Marjan Baehr. Referat o uprawie roli systemem Lossowa wygłosił P. Inż. Lenc. Następnie o spółdzielczości rolniczej mówił P. Inż. Rosochacki. Wreszcie P. Inspektor Sikorski z Białego-stoku wygłosił referat o żywieniu krów mlecznych. Po wyczerpaniu referatów, których zebrani wysłuchali z wielkim zainteresowaniem i po których odbyła się ożywiona dyskusja, przystąpiono do omówienia spraw, dotyczących potrzeb rolnictwa na terenie powiatu. Omówienie potrzeb rolnictwa nastąpiło już uprzednio na zebraniach gminnych i miejskich powiatu. Nadesłane opinie gmin i miast, dotyczące podniesienia rolnictwa i hodowli w powiecie, P. Przewodniczący Sejmiku odczytał zebranym. Z postulatów tych wynika, że rolnicy kładą nacisk na uskutecznienie komasacji gruntów, przeprowadzenie melioracji łąk i użytków rolnych, doprowadzenie do należytego porządku dróg i ulic po wsiach, uruchomienie kas gminnych, podniesienie oświaty rolniczej przez zakładanie szkół, bibliotek, czytelni oraz ferm wzorowych, wreszcie udostępnienie rolnikom nabycia bydła rasowego i trzody chlewnej, nawozów sztucznych i maszyn rolniczych. Zjazd szczegółowo omówił powyższe potrzeby, uchwalając następnie rezolucje, które posłużą jako cenny materiał dla Wydziału Powiatowego w pracach nad podniesieniem poziomu produkcji rolnej w powiecie.

Powiatowe związki komunalne w województwie warszawskim w 1927 r. 14.094 na oświatę rolniczą, 136.803 na pozaszkolną oświatę rolniczą, więc na utrzymanie instruktorów, wystawy, biblioteki i t. d., 627.685 na melioracje rolne, 81.700 na zasiłki dla instytucji rolniczych, 75.000 do rozporządzenia sejmikowych komisji rolnych, 79.870 na zalesie, nie nieużytków, 117.840 na hodowlę zwierząt, 29.643 na ogrodnictwo, wreszcie 255.677 na utrzymanie personelu weterynaryjnego, poradni i lecznicy dla zwierząt, szczepienia ochronne i 6.500 na popieranie kredytowego ruchu spółdzielczego. Ogółem wydatkowano na cele popierania rolnictwa w związkach komunalnych województwa warszawskiego 1.953.749. Powiatowe związki komunalne rozwijają coraz żywniejszą działalność w zakresie popierania rolnictwa, przyczem na szczególną uwagę zasługują pozycje oświaty i melioracji.

Z DZIAŁALNOŚCI MIAST. — Rada Miejska m. st. Warszawy uchwaliła program robót kanalizacyjno-wodociągowych, który ma być wykonany w ciągu lat 15. Zgodnie z powyższym programem rozszerzona będzie stacja pomp rzecznych kosztem 13½ miljn. oraz stacja filtrów kosztem 20½ miljn. Ponadto kosztem 13½ miljn. wybudowany będzie wysoki zbiornik i przeprowadzone przewody wodociągowe w Warszawie: główne długości 6 km. i drugorzędne długości 150 km. Sieć kanałów rozszerzona będzie w Warszawie o 136 km.; kosztem 69½ miljn. inwestowane będą pompy kanałowe.

Budowa stacji wodociągowej i wysokiego zbiornika na Pradze oraz przeprowadzenie sieci wodociągowej głównej na 5 km. i drugorzędnej na 20 km., jak również rozszerzenie sieci kanałów o 29 km. są inwestycjami, przewidzianymi przez program robót kanalizacyjno-wodociągowych dla Pragi. Wykonanie całego programu prac inwestycyjnych kosztować będzie 138½ miljn. W 1928/1929 r. dokonane będą następujące inwestycje: budowa przewodów wodociągowych na przedmieściach i krańcach miasta długości 26.060 m., budowa kanałów długości 3.095 m., w tym głównego kanału na ul. Okopowej, rozszerzenie centralnych urządzeń na stacji filtrów dla podniesienia ich wydajności, budowa stacji pomp kanałowych na Żoliborzu, budowa osadników w Kaskadzie dla ścieków kanałowych lewobrzeżnej Warszawy w celu usunięcia znacznej części nieczystości, wpadających obecnie do Wisły pod Bielaniami, zakończenie robót przygotowawczych nad wodociągiem dla Pragi, który dostarczyć ma w przyszłości połowę ilości wody, zużywanej obecnie przez całą Warszawę. Wykończona też będzie budowa domów: dla dyrekcji wodociągów i kanalizacji, oraz dla stacji próbnej wodomierzy.

Magistrat m. W r z e ś n i przeprowadzi w b. roku budżetowym następujące inwestycje:

W celu poparcia ruchu budowlanego Magistrat nabędzie upadłościowe nieruchomości i przyległe grunta, znajdujące się przy ul. Staszycy i nadające się na place budowlane. Wybudowany będzie dom mieszkalny kosztem 60.000, pobudowane będą: baraki dla bezdomnych kosztem 21.000, przytułek dla starców i sierot oraz przychodnia dla gruźliczo-chorych kosztem 145.000; kosztem 80.000 rozbudowana będzie szkoła wy-

¹⁾ P. „Przemysł i Handel” zes. 8/1928, str. 361.